

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
SAVA MONTENEGRO, PODGORICA**

**Izveštaj o izvršenoj reviziji
finansijskih izvještaja za 2012. godinu**

Podgorica, mart 2013. godine

KPMG d.o.o. Podgorica
Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 1A
81000 Podgorica
Montenegro

Tel./Fax: +382 20 201 480
E-mail: info@kpmg.me
Internet: www.kpmg.me

SKUPŠTINI AKCIONARA

SAVA MONTENEGRO AD, PODGORICA

Izveštaj nezavisnog revizora

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro, Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2012. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i bilansa novčanih tokova za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Crnoj Gori, važećim Zakonom o osiguranju i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja, i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevjere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Crnoj Gori i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uvjerenja da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor procedura zavisi od naše procjene, uključujući i procjenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima nastalih bilo zbog pronevjere ili grešaka u radu. U procjeni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primijenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvena politika i opravdanosti značajnih procjenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembar 2012. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Crnoj Gori, važećim Zakonom o osiguranju i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sledeće:

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 34 uz ove finansijske izvještaje, Ovlašćeni aktuar Društva je u svom Izvještaju na dan 31. decembra 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje, ali je skrenuo pažnju da su troškovi sprovođenja osiguranja veći od režijskog dodatka za iznos od EUR 2.216.005. Kako je definisano važećim propisima, režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja.
2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 36 uz ove finansijske izvještaje, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2012. godinu Agencija za nadzor osiguranja nije usvojila podzakonska akta koja se odnose na izmjene i dopune Zakona o osiguranju („Sl. list CG”, br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11 i 45/12) u dijelu izračuna adekvatnosti kapitala, tehničkih rezervi i pokrića tehničkih rezervi društva za osiguranje. Shodno tome, prilikom izračuna adekvatnosti kapitala, tehničkih rezervi i pokrića tehničkih rezervi Društvo je primjenivalo propise koji su važili prije usvajanja izmjena i dopuna Zakona o osiguranju.

Podgorica, 12. mart 2013. godine

KPMG d.o.o. Podgorica

Branko Vojnović
Ovlašćeni revizor

Naziv društva za osiguranje: SAVA MONTENEGRO AD

Sjedište: PODGORICA

Vrsta osiguranja: NEZIVOTNO OSIGURANJE

Šifra djelatnosti: 6512

BILANS USPJEHA
od 01.01.2012 do 31.12.2012

grupa računa	Napomena	Iznos		
		Tekuća godina	Prethodna godina	
1	2	3	4	5
	I POSLOVNI PRIHODI (1+2)		10.245.674	9.699.657
	1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	5	9.755.552	9.345.853
750	1.1 Obračunate bruto premije osiguranja		10.748.687	10.274.837
752	1.2 Priljene premije saosiguranja		126.756	65.536
753	1.3 Priljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije			
754	1.4 Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja		-15.465	
755	1.5 Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		-1.187.254	-867.725
756	1.6 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		-39.429	-217.462
757	1.7 Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)		5.543	11.376
758	1.8 Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)		116.714	79.291
	2. Neto prihodi od ostalih usluga	6	490.122	353.804
760	2.1 Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja		29.419	12.283
764	2.2 Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja			
768	2.3 Revalorizacioni poslovni prihodi			
769	2.4 Prihodi od drugih usluga		460.703	341.521
	II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)		5.710.932	6.008.947
	1. Rashodi naknada šteta	7	4.610.585	4.257.294
400	1.1 Obračunate bruto naknade šteta		4.307.009	3.944.616
	1.2 Troškovi vezani za isplatu šteta*		326.424	414.291
402	1.3 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		-218.011	-157.836
403	1.4 Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija		38.229	18.526
404	1.5 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		-348.298	-286.272
405	1.6 Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)		-754.102	-1.233.139
406	1.7 Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)		245.064	234.569
407	1.8 Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)		1.082.217	995.700
408	1.9 Umanjenje za udjele saosiguravala i reosiguravača i retrocesionara u rezervisanjima za nastale neprijavljene štete			
409	1.10 Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		-67.947	326.839
	2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja		0	381.183
410, 411	2.1 Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)			
412, 413, 414	2.2 Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)			
415	2.3 Promjena rezervisanja za izravanje rizika (+/-)		0	381.183
416, 417	2.4. Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)			
418, 419	2.5 Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)			
	3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	8	1.100.347	1.370.470
420	3.1 Troškovi za preventivu		132.714	83.531
421	3.2 Vatrogasni doprinos			
422	3.3 Garantni fond		234.294	322.003
423	3.4 Troškovi nadzornog organa		102.370	95.903
424	3.5 Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja		302.301	480.410
429	3.6 Drugi ostali neto troškovi osiguranja		184.565	370.378
460	3.7 Rezervacije za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom penzionisanja		84.103	1.045
463	3.8 Rezervacija za onerozne (štetne) ugovore			
462, 469	3.9 Druge rezervacije		60.000	17.200
	III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		4.534.742	3.690.710
	IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7-8)*	9	4.701.955	4.555.955
	1. Troškovi sticanja osiguranja		2.706.082	2.312.907
	2. Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja		-125.279	193.013
	3. Amortizacija		274.806	256.623

	4. Troškovi rada		1.016.107	929.086
	4.1 Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih		850.295	722.581
	4.3 Porezi i doprinosi na isplaćene zarade		107.426	93.412
	4.5 Drugi troškovi rada		58.386	113.093
	5. Materijalni troškovi		215.186	181.339
	5.1 Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i usklađivanje		67.833	61.330
	5.2 Troškovi kancelarijskog materijala		71.342	59.990
	5.3 Troškovi energije		76.011	60.019
	5.4 Drugi troškovi materijala			
	6. Ostali troškovi usluga		694.575	661.566
	6.1 Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom radu, intelektualnih usluga - zajedno sa dažbinama, koje idu na teret preduzeća)		151.935	205.472
	6.2 Zakupnine		19.807	23.928
	6.3 Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		44.654	36.683
	6.4 Premije osiguranja		81.797	71.921
	6.5 Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		219.473	166.944
	6.6 Troškovi drugih usluga		176.909	156.618
	7. Drugi troškovi		131.377	151.829
706	8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		-210.898	-130.408
	V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		-167.213	-865.245
	VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)		917.883	979.259
	1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		970.745	1.053.402
770	1.1 Prihodi od kamata		968.410	977.363
771	1.2 Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika		130	
772	1.3 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza		1.247	73.451
774	1.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
775	1.5 Pozitivne kursne razlike			
773, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782	1.6 Drugi prihodi		957	2.588
	2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		138.847	159.556
730	2.1 Rashodi od kamata		136.156	156.271
732	2.2 Gubici kod finansijskih sredstva i finansijskih obaveza			
734	2.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		1.791	87
735	2.4 Negativne kursne razlike			
731, 736, 737, 738, 739	2.5 Drugi finansijski rashodi			
740, 741, 742, 743, 744, 745, 746,	2.6 Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine		900	3.198
	3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)	10	831.898	893.846
	4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		86.928	102.084
770	4.1 Prihodi od kamata			
772	4.2 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza			
771, 774	4.3 Drugi prihodi od ulaganja			
773	4.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
775, 776, 777, 779	4.5 Drugi finansijski prihodi			
780, 781, 782	4.6 Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine			
783, 784, 785,	4.7 Drugi prihodi		86.928	102.084
	5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		943	16.671
730	5.1 Rashodi od kamata			
732	5.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			14.847
734	5.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti			
737, 738, 739	5.4 Drugi finansijski rashodi			
740, 741, 742, 743, 744	5.5 Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih nekretnina			

745.746.747	5.6 Rashodi za druge nekretnine		943	1.824
748.749	5.7 Novčane kazne i odštete			
	6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (4-5)	11	85.985	85.413
	VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (V+VI)		750.670	114.014
	VIII POREZ NA DOBIT	12	-2.494	7.888
820	1.1 Porez na dobit		338	6.611
823	1.2 Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza		-2.832	1.277
	IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		753.164	106.126
	X RASPODJELA NETO DOBITI			
830,831,832,833, 834,839	1. Raspodjela neto dobiti			
	XI ZARADA PO AKCIJI		38,82	4,40

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: **CARIĆ VESNA**

Izvršni direktor **NEBOJSA SCEKIC**

Carić Vesna

U PODGORICI

Datum,

20.01.2013

Naziv društva za osiguranje: SAVA MONTENEGRO AD

Sjedište: PODGORICA

Vrsta osiguranja: NEZIVOTNO OSIGURANJE

Šifra djelatnosti: 6512

BILANS STANJA
od 01.01.2012 do 31.12.2012
AKTIVA

grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. Nematerijalna imovina (A.1+A.2+A.3+A.4)	14	185.231	246.109
000	A.1.Gudvil			
002,003,004	A.2.Druga dugoročna nematerijalna imovina		412.246	391.169
005,006	A.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna vremenska razgraničenja			
008,009	A.4. Umanjenje i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja (+/-)		-227.015	-145.060
	B. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	15	1.472.990	1.415.109
010	B.1.Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		1.263.084	1.047.721
011, 012	B.2.Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		1.250.639	1.244.075
013	B.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja			
014,015, 016	B.4.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u izgradnji			
019	B.5.Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (+/-)		-1.040.734	-876.687
	C. Dugoročna finansijska ulaganja (C1+C2)		7.420.314	6.327.295
	C1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		7.086.013	5.990.795
020,030,040,050,060,070	C1.1.Hartije od vrijednosti			
021,031,041,051,061,071	C1.2.Obeznicе,odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti	18	2.067.244	500.000
022,032,042,052,062,072	C1.3.Akcije			
023,033,043,053,063,073	C1.4.Ulaganja u investicione fondove			
024,034,044,054,064,074	C1.5.Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja	18	4.505.000	5.005.000
025,035,045,055,065,075	C1.6.Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	16	433.669	415.795
026	C1.7 Udjeli i učešća u društvima	18	50.000	50.000
027	C1.8 Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja			
028,036,046,056,066,076	C1.9 Izvedeni finansijski instrumenti			
029,037,047,057,067,077	C1.10 Druga dugoročna finansijska ulaganja	18	30.100	20.000
038,048,058,068,078	C1.11 Stalna imovina koja se drži za prodaju			
	C2. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva	17	334.301	336.500
080,081,083,084,085	C2.1.Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana		65.000	65.000
082	C2.2.Depoziti kod grupe banaka,kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka			
086,087	C2.3.Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		269.301	271.500
180,182,184	D.Kratkoročna finansijska ulaganja (D.1+D.2+D.3)	20	9.496.998	10.193.642
181,183,185	D.1 Hartije od vrijednosti		508.611	15.182
186	D.2 Kratkoročni depoziti kod banaka		8.968.800	10.178.460
	D.3 Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja		19.587	
	E. Kratkoročna sredstva (E.1+E.2+E.3)		3.290.391	2.926.197
11	E.1 Gotovinska sredstva	21	144.403	247.298
	E.2 Kratkoročna potraživanja	19	3.145.988	2.678.899
12	E.2.1 Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja		2.775.775	2.258.676
13	E.2.2 Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja		59.807	70.837
14	E.2.3 Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		42.498	78.100
15	E.2.4 Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		57.059	40.234
16	E.2.5 Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		58.615	105.232
17	E.2.6 Druga kratkoročna potraživanja		152.234	125.820
310,311,319,320,321,329	E.3 Zalihe materijala i sitnog inventara			
9702, 9712, 9722, 9732, 9742, 9808, 9812, 9822, 9832, 9842, 9852, 9862, 9872, 9882, 9892	F. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	22	810.305	925.965

	G. Aktivna vremenska razgraničenja	23	1.335.966	1.181.605
192	G.1 Odloženi troškovi sticanja osiguranja		1.260.819	1.135.540
190, 193, 194, 195, 196, 198	G.2 Ostala aktivna vremenska razgraničenja		75.147	46.065
	H. Odložena poreska sredstva			
	UKUPNO AKTIVA		24.012.195	23.215.922
PASIVA				
grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. Osnovni kapital (A.1+A.2)	24	4.033.303	4.033.303
900	A.1 Akcijski kapital-obične akcije		4.033.303	4.033.303
901	A.2 Akcijski kapital- povlašćene akcije			
	B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)		754.414	106.766
910	B.1 Kapitalne rezerve			
911	B.2 Rezerve iz dobiti		0	0
	B.2.1 Zakonske rezerve			
	B.2.2 Rezerve za sopstvene akcije			
	B.2.3 Statutarne rezerve			
	B.2.4 Ostale rezerve iz dobitka			
919	B.3 Sopstvene akcije			
940-949	B.4 Revalorizacione rezerve	25	1.248	765
	B.5 Prenesena i nerasporedjena dobit/gubitak (+/-)		753.165	106.001
920-925	B.5.1 Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina (+/-)		1	-125
921-926	B.5.2 Neraspoređena dobit/ gubitak tekuće poslovne godine (+/-)		753.164	106.126
	C.Rezervisanja (C.1+C.2+C.3)		15.219.705	14.621.100
	C.1 Bruto tehničke rezerve	26	14.748.381	14.454.326
980	C.1.1 Bruto prenosne premije		5.126.536	5.092.650
982	C.1.2 Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		2.732.880	3.486.981
983	C.1.3 Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete		5.761.627	4.679.410
984	C.1.4 Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta		725.305	793.252
985	C.1.5 Bruto rezervisanja za izravnaje rizika		402.033	402.033
981, 986,987,988,989	C.1.6 Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja			
	C.2. Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		0	0
970	C.2.1 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja			
971	C.2.2 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja preuzima rizik ulaganja			
972,973	C.2.3 Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati matematička rezervisanja			
974	C.2.4 Bruto rezervisanja za učešće u dobiti			
	C.3 Ostala rezervisanja	27	471.323	166.774
960	C.3.1 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine		286.031	111.231
961.962.963.967	C.3.2 Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		185.292	55.543
	D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)	28	3.898.745	3.362.535
22	D.1 Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja		213.141	179.654
23	D.2 Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja		173.326	206.142
24	D.3 Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta			
25	D.4 Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja		32.688	55.758
26	D.5 Kratkoročne obaveze iz finasiranja		3.367.920	2.787.530
21	D.6 Kratkoročne obaveze prema zaposlenima			
27, 28	D.7 Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finasijski instrumenti		111.670	133.451
	E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+E.2+E.3+E.4)		25.757	1.028.960
950,951	E.1 Obaveze prema bankama			
954	E.2 Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti			
952,953,955,956	E.3 Druge finasijske obaveze	29	1.561	1.001.932
957	E.4 Obaveze za odloženi porez	12	24.196	27.028
969	F. Pasivna vremenska razgraničenja	30	80.271	63.258
	UKUPNO PASIVA		24.012.195	23.215.922

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: CAKIC VESNA

Izvršni direktor: NEBOJSA SCEKIC

U PODGORICI

Datum, 20.01.2013

Naziv društva za osiguranje: SAVA MONTENEGRO AD

Sjedište: PODGORICA

Vrsta osiguranja: NEZIVOTNO OSIGURANJE

Šifra djelatnosti: 6512

BILANS NOVČANIH TOKOVA

od 01.01.2012 do 31.12.2012

	POZICIJA	Napomena	I z n o s	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	1	2	3	4
A	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		-6.614	375.369
1	Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		14.297.149	12.634.047
	Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		10.614.220	10.287.781
	Prilivi od učešća u naknadi štete (saosiguranje i reosiguranje)		70.483	238.387
	Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda		3.612.446	2.097.356
	Prilivi po osnovu vanrednih rashoda			10.523
2	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		14.303.763	12.258.678
	Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		4.319.881	3.896.496
	Odlivi po osnovu premija (saosiguranja, reosiguranja, kao i provizija po osnovu reosiguranja i saosiguranja)		783.113	493.079
	Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		2.221.252	2.110.074
	Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina		472.579	457.531
	Odlivi po osnovu zakupnina		132.252	118.848
	Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)		566.510	728.013
	Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		5.808.176	4.454.637
	Odlivi po osnovu vanrednih rashoda			
3	Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti		-6.614	375.369
B	Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		1.592.106	312.126
1	Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		8.348.501	13.377.693
	Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti		14.067	228.595
	Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti		0	0
	Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		50.786	0
	Prilivi od zakupnina		4.244	16.235
	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		8.279.404	13.132.863
2	Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		6.756.395	13.065.567
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Crne Gore		1.008.494	
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Centralnih banaka i Vlada stranih zemalja			
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu ulaganja u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori		5.581.979	12.970.892
	Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava		125.922	94.675
	Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		40.000	
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja		1.592.106	312.126
C	Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		-1.688.387	-518.456
1	Prilivi iz aktivnosti finansiranja		110.154	265.083
	Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala			
	Priliv po osnovu dugoročnih kredita			
	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita		110.154	265.083
	Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja			
2	Odliv iz aktivnosti finansiranja		1.798.541	783.539
	Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija			
	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita			630.000
	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita		1.539.460	
	Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja		259.081	153.539
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja		-1.688.387	-518.456
D	Neto promjena gotovine		-102.895	169.039
	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		144.403	247.298
	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		247.298	78.259

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: ČAKIĆ VEŠNA

Izvršni direktor: NEBOJSA SČEKIĆ

Čakić Vešna

U PODGORICI

Datum,

20.01.2013

Naziv društva za osiguranje: SAVA MONTENEGRO AD
 Sjedište: PODGORICA
 Vrsta osiguranja: NEZIVOTNO OSIGURANJE
 Šifra djelatnosti: 6512

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 od 01.01.2012 do 31.12.2012

Pozicija	Uplaćeni kapital- redovne akcije	Uplaćeni kapital- povlašćene akcije	Revalorizacijska rezerva - zemljište i građevinski objekti	Revalorizacijska rezerva- finansijska ulaganja	Ostale revalorizacijske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Ostale rezerve (sopstvene akcije)	Neraspoređena dobit ili preneseni gubitak	Ukupno (kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	6.157.637			67.789					-2.124.460	4.100.966
Ispravka greški prethodnog perioda										0
Promjena računovodstvenih politika										0
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)										0
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju				949						949
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju				-67.973						-67.973
Ostali dobiti/gubici priznati direktno i kapitalu i rezervama										0
Dobitak/gubitak prethodnog perioda	-2.124.334								2.124.334	0
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala									106.127	106.127
Dividende										0
Prenos dobiti u rezerve										0
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	4.033.303	0	0	765	0	0	0	0	106.001	4.140.069
Stanje na dan 1. januar tekuće godine	4.033.303	0	0	765	0	0	0	0	106.001	4.140.069
Ispravka greški prethodnog razdoblja										0
Promjena računovodstvenih politika										0
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)										0
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju				1.322						1.322
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju										0
Ostali gubici/dobici priznati direktno i kapitalu i rezervama										0
Dobitak/gubitak tekućeg perioda				-839					753.164	752.325
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala										0
Dividende									-106.000	-106.000
Prenos dobiti u rezerve										0
Stanje na dan 31. decembar tekuće godine	4.033.303	0	0	1.248	0	0	0	0	753.165	4.787.716

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: ČAKIĆ VESNA
 Izvršni direktor: NEBOJSA SKEKIC

U PODGORICI
 Datum, 20.01.2013

1. DJELATNOST

Akcionarsko društvo „Montenegro osiguranje”, Podgorica (u daljem tekstu „Društvo”) osnovano je podjelom akcionarskog društva za osiguranje „Ekos”, Beograd, 30. septembra 1999. godine pod nazivom „Ekos Montenegro osiguranje“ A.D., Podgorica. Društvo je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici 31. decembra 1999. godine Rješenjem broj Fi. 2871/99, neposredno nakon izdavanja dozvole za rad od strane Saveznog ministarstva za finansije SRJ.

Društvo je promijenilo naziv u Akcionarsko društvo „Montenegro osiguranje”, Podgorica, što je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici, 22. decembra 2000. godine Rješenjem broj Fi. 3491/00.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list CG” broj 6/02), dana 14. avgusta 2002. godine izvršena je preregistracija Društva kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0004670/001.

Nakon promjene vlasničke strukture u decembru 2007. godine i kupovine većinskog paketa akcija Društva od strane Pozavarovalnice Sava d.d. Ljubljana izvršena, je u toku 2009. godine, promjena naziva Društva u Akcionarsko društvo za osiguranje „Sava Montenegro“, Podgorica. Navedena promjena je registrovana u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici, 10. aprila 2009. godine Rješenjem broj 4-0004670/044.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju poslovi obaveznih osiguranja, kombinovanog osiguranja motornih vozila, imovinskih osiguranja, nezgode i drugih vrsta neživotnih osiguranja.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcionišu 2 filijale u Podgorici i 15 poslovnica na teritoriji Crne Gore (Berane, Bijelo Polje, Pljevlja, Nikšić, Herceg Novi, Kotor, Budva, Bar, Bar 1, Podgorica 1, Podgorica 2, Podgorica 3, Rožaje, Danilovgrad i Ulcinj).

Agencija za nadzor osiguranja je 2. aprila 2008. godine donijela Rješenje broj 304-1/08 kojim se Akcionarskom društvu za osiguranje „Montenegro osiguranje“, Podgorica izdaje dozvola za rad za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja propisanih članom 10 Zakona o osiguranju („Službeni list RCG“ br. 78/06 i 19/07.

Na osnovu Odluke Odbora direktora Društva broj 004-692/8 od 28. jula 2010. godine i odluke o osnivanju od 15.09.2010. godine osnovano je Društvo sa ograničenom odgovornošću „SAVA CAR“, Podgorica. Društvo je osnivač d.o.o „SAVA CAR“ sa udjelom od 100%, a upisani kapital iznosi EUR 65.000. Pretežna djelatnost d.o.o. „SAVA CAR“, je tehničko ispitivanje i analiza. „SAVA CAR“, je registrovano kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 5-0588809/001.

Sjedište društva je u Podgorici, P.C. Kruševac, Rimski trg 70. Društvo je sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine imalo 164 zaposlena (31. decembra 2011. godine: 146 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

2.1.1 Osnova za sastavljanje

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG”, br. 69/05, 80/08 i 32/11), Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 65/01 do 14/12), Zakonom o osiguranju („Sl. list CG”, br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11 i 45/12), Pravilnikom o kontnom okviru društava za osiguranje („Sl. list CG”, br. 63/10) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja, kao i ostalom primjenljivom zakonskom regulativom u Crnoj Gori.

Priloženi finansijski izvještaji su sastavljeni u propisanoj formi obrazaca finansijskih izvještaja („Sl. list CG”, br. 5/11).

2.1.2 Zvanična valuta izvještavanja

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR). Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u eurima.

2.1.3 Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete i ostala rezervisanja.

2.3. Uporedni podaci

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2012. godinu izvršilo reklasifikaciju uporednih podataka u bilansu novčanih tokova (2011. godine), čime je omogućena adekvatna uporednost podataka dva obračunska perioda. Prilivi po osnovu kamata u iznosu od EUR 909.720 su reklasifikovani sa pozicije *Ostali prilivi po osnovu finansiranja* na poziciju *Ostali prilivi po osnovu investiranja*.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Poslovni prihodi

3.1.1 Neto prihodi od premije osiguranja i saosiguranja

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premija osiguranja i ostale prihode. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljenih nadoknada ili potraživanja.

Prihodi od premija osiguranja se, nakon umanjena poreza na premiju osiguranja, priznaju kao prihod, u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju i reosiguranju

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, umanjeni za dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto prenosne premije, koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

Visina bruto premije utvrđena je tarifom premija prema vrsti osiguranja. Bruto premija se sastoji od funkcionalne premija i režijskog dodatka.

Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje nadležni organ Društva, po predhodno pribavljenom mišljenju ovlašćenog aktuara.

Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom pro-rata-temporis.

3.1.2 Neto prihodi od ostalih usluga

Ostali poslovni prihodi predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. U okviru ostalih poslovnih prihoda iskazuju se prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja (vjestacenja po uslužnim štetama i sl.), naplaćena ispravljena ili otpisana potraživanja i drugo.

3.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke.

3.2.1 Neto rashodi naknada šteta

Poslovni rashodi obuhvataju rashode za štete i ostale troškove i rashode.

Neto rashodi za štete su obračunati bruto iznosi šteta (odštete i troškovi vezani za isplatu šteta), umanjeni za regresna potraživanja i dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto rezervi za štete, koje su korigovane za učešće reosiguranja u tim rezervama. Troškovi vezani za isplatu šteta sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti iznosa odštetnih zahtjeva, kao i

sudske troškove i troškove vještačenja. U okviru navedenih troškova sadržani su i troškovi naplate regresa, kao i dio operativnih troškova koji su nastali u službi šteta.

Rashodi reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika kod Sava Re, prema ugovorima o reosiguranju i rashode po osnovu premije reosiguranja Udruženju reosiguravača Srbije po zelenoj karti i reosiguranje kod Wiener Stadtische.

Rashodi za rezervisane štete obračunavaju se u skladu sa opisanim u napomeni 3.15.

3.2.2 Ostali troškovi iz poslova osiguranja

Ostali troškovi iz poslova osiguranja se odnose na troškove doprinosa garantnom fondu, troškove nadzora osiguranja, troškove za preventivnu djelatnost, rashode od obezvređenja potraživanja, otpise potraživanja, ostala rezervisanja i ostale neto troškove iz poslova osiguranja.

Troškovi doprinosa garantnom fondu obračunavaju se i iskazuju u skladu sa opisanim u napomeni 3.17.

Obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada - ostala rezervisanja

Sadašnja vrijednost budućih obaveza po Opštem i Granskom kolektivnom ugovoru, kao što su otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade nakon ispunjavanja uslova, iskazane su po sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima.

Ostali troškovi se odnose na troškove sprovođenja osiguranja i to:

- troškove sticanja osiguranja, koji obuhvataju direktne i indirektne troškove sticanja osiguranja koji su iskazani po funkcionalnom principu, kao i promjenu u razgranicenim troškovima;
- i ostale operativne troškove, razvrstane takođe po funkcionalnim grupama.

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju: troškove sticanja osiguranja i sve druge operativne troškove koji su neophodni za sprovođenje djelatnosti osiguranja. Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja se umanjuju za prihod od provizije reosiguravaca.

Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja vrši se razgranicenje troškova sticanja osiguranja na naredni period u skladu sa odnosom prenosne premije u ukupnoj premiji.

3.3. Naknade za zaposlene

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Kolektivnog ugovora, regres za korišćenje godišnjeg odmora sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka i prevoza, kao i pomoć zaposlenima, po odluci Izvršnog direktora Društva.

Otpremnine

Saglasno Kolektivnim ugovorom zaposlenima se isplaćuje otpremnina u slučajevima prestanka potrebe za radom usled tehnološkog viška, uz predhodnu saglasnost i uz donošenje Odluke od strane nadležnog organa Društva. Takođe, se isplaćuje otpremnina i u slučaju odlaska zaposlenog u penziju.

3.4. a) Neto finansijski prihodi i rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi

Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi čine: prihode od kamata na finansijske plasmane, dobiti od finansijskih sredstava, prihode od ulaganja u investicione nekretnine, pozitivne kursne razlike i druge prihode. Prihodi od kamate se priznaju, kada su kamate zarađene.

Rashode od ulaganja sredstava tehničkih rezervi čine: rashodi od kamata na pozajmice, gubici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza, rashodi od ulaganja u investicione nekretnine, negativne kursne razlike i drugi finansijski rashodi.

b) Neto finansijski prihodi i rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi

Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi predstavljaju: sve ostale prihode koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi.

Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi predstavljaju: sve ostale rashode koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan bilansa stanja. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.5. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 65/01 do 14/12). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8 i 9 za usklađivanje prihoda i članovi 10 do 25 za usklađivanje rashoda).

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg

perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa propisima Crne Gore.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2012. godine iskazana su po nabavnoj vrijednosti i umanjena za akumuliranu ispravku vrijednosti i obezvrjeđenje vrijednosti. Nematerijalna ulaganja se najvećim dijelom odnose na kupljene softvere za vođenje poslovnih knjiga i obračuna premija osiguranja.

Godišnje stope amortizacije odnosno metod amortizacije su u osiguravajućem društvu propisane Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, koje je donio Odbor direktora Društva:

Vrsta nematerijalnih ulaganja	Godišnja stopa
1. Računarski program	20,00%
2. Ostala nematerijalna ulaganja	prema vijeku upotrebe

Metod amortizacije, koji koristi Društvo, je ravnomjerna vremenska amortizacija. Godišnje je potrebno provjeriti eventualna oslabljenja nematerijalnih ulaganja sa neodređenim vijekom upotrebe i nematerijalna sredstva, koja se još ne koriste.

3.7. Nekretnine i oprema

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Društvo koristi model nabavne vrijednosti i nekretnine, postrojenja i opremu vodi po njihovim nabavnim vrijednostima, umanjenim za ukupnu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Pod nabavnom vrijednošću se podrazumijeva vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Društvo u nabavnu vrijednost nekretnina postrojenja i opreme ne uračunava troškove pozajmljivanja.

Gubitak zbog umanjenja vrijednosti nekretnine, postrojenja ili opreme se priznaje kroz bilans uspeha, u skladu s odredbama MRS 36 – „Umanjenje vrijednosti imovine“.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti opreme, ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala i troškovi svakodnevnih popravki smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

3.8. Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se obračunava na nabavnu vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na početku godine, kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda.

Stope amortizacije pojedinih nekretnina i opreme određene su u zavisnosti od vijeka koriscenja, koji pak zavisi od: očekivanog korišćenja sredstava očekivane fizičke istrošenosti i staranja očekivane tehničke i tržišne zastarjelosti očekivanih zakonskih i drugih ograničenja korišćenja.

Provjera vijeka korišćenja nekretnina i opreme u izabranom metodu amortizacije vrši se godišnje. Amortizacija se obračunava za svako sredstvo pojedinačno.

Primijenjene stope za 2012. godinu su sljedeće:

	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Nekretnine -namijenjene za neposredno obavljanje djelatnosti	55,56	1,80	5.00
Nekretnine – koje nijesu namijenjene za neposredno obavljanje djelatnosti	76,92	1,30	5.00
Namještaj	8,00	12,50	20.00
Kompjuteri	3,00	33,33	30.00
Automobili	6,45	15,50	15.00
Rashladni uređaji	6,06	16,50	15.00
Telefoni, telefaksi	5,00	20,00	25.00

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/2004 do 40/2011) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija nematerijalnih ulaganja i građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za opremu primjenom degresivnog metoda.

3.9. Obezvrijeđenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo analizira vrijednosti po kojima je prikazana materijalna imovina i procjenjuje da li postoje indikacije obezvrjeđivanja nekog sredstva. Ukoliko postoji indicacija da je neko sredstvo obezvrjeđeno, nadoknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja (ukoliko obezvrjeđenje postoji).

Nadoknadivu vrijednost predstavlja neto prodajna vrijednost ili korisna vrijednost, u zavisnosti koja od njih dvije je viša. Gubitak zbog obezvrjeđenja se odmah priznaje kao rashod u bilansu uspjeha, osim ako je sredstvo iskazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se gubitak zbog obezvrjeđenja evidentira kao umanjenje revalorizacionih rezervi.

Ako naknadno dođe do smanjenja ili ukidanja gubitaka zbog obezvrjeđenja priznatog u ranijim godinama, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njenoj naknadivoj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrjeđivanja sredstva. Ukidanje gubitka zbog obezvrjeđivanja se priznaje odmah kao prihod u bilansu uspjeha, osim ako se odnosno sredstvo ne vodi po revalorizovanoj vrijednosti, u tom slučaju se ukidanje gubitka zbog obezvrjeđivanja prikazuje kao povećanje po osnovu revalorizacije.

3.10. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Društvo ne koristi za neposredno obavljanje svoje djelatnosti, nego se drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine i/ili porasta vrijednosti kapitala.

Kao investiciona nekretnina se određuje:

- zemljište koje se drži u cilju dugoročnog uvećanja vrijednosti kapitala, a ne za prodaju u bližoj budućnosti u okviru redovnog poslovanja,
- zemljište za koje društvo nije odredilo buduću upotrebu,
- objekat u vlasništvu ili pod finansijskim lizingom, uzet u jednokratni ili višekratni lizing,
- zgrada koja se drži radi iznajmljivanja

Vrijednost investicionih nekretnina Društvo odmjerava po modelu nabavne vrijednosti. Nabavna vrijednost sadrži nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove. Način amortizacije i obezvrjeđenja investicione nekretnine je isti kao i kod nekretnina i opreme. Društvo periodično provjerava i objelodanjuje poštenu vrijednost investicione nekretnine, koju utvrđuje na osnovu javno dostupnih podataka o tržišnoj vrijednosti pojedinih vrsta nekretnina.

Provjera eventualnog obezvrjeđenja investicionih nekretnina, vrši se godišnje. Postupci za obezvrjeđenje su isti kao kod nekretnina i opreme.

Ako će se investiciona nekretnina prodati, odnosno stečena je s namjerom otuđenja, ili je njena prodaja veoma vjerovatna, nekretnina se razvrstava u stalnu imovinu koja se drži za prodaju.

3.11. Finansijske investicije

Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovo se procjenjuje na svaki datum izvještavanja.

Finansijske investicije se razvrstavaju u sljedeće grupe:

- finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (prva grupa)
- finansijske investicije u posjedu do dospelja na naplatu (druga grupa)
- finansijske investicije u zajmove i potraživanja (treća grupa)
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (četvrta grupa).

Pri početnom priznavanju finansijskog sredstva Društvo vrši odmjeravanje po vrijednosti ulaganja koja uključuje troškove transakcija koji se mogu direktno pripisati sticanju finansijskog sredstva, izuzev u slučaju finansijskog sredstva koji se mjeri po poštenoj (fer) vrijednosti kroz dobitak ili gubitak za koji se navedeni trošak sticanja iskazuje kao rashod perioda. Nakon početnog priznavanja Društvo finansijske investicije odmjerava po poštenoj vrijednosti.

Dugoročne finansijske investicije, koje za naplatu dospijevaju u roku od godinu dana od datuma na koji glasi bilans stanja, se u bilansu stanja prenose u kratkoročne finansijske investicije.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Ulaganja u hartije od vrijednosti koje se mjere po poštenoj (fer) vrijednosti kroz dobit ili gubitak, predstavljaju plasmane u akcije privrednih društava koja se kotiraju na tržištima hartija od vrijednosti u Crnoj Gori.

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, koja ne uključuje troškove nastale kod sticanja investicije, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju priznaju se u bilansu uspjeha.

Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na aktivnim tržištima zasniva se na važećim cijenama ponude. U slučajevima kada ne postoji aktivno tržište odnosno kada se hartije od vrijednosti u vlasništvu Društva ne kotiraju na aktivnim tržištima, fer vrijednost navedenih finansijskih ulaganja Društvo utvrđuje pomocu različitih tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju primjenu metode jednakih uslova poslovanja, analizu diskontovanog toka gotovine, metode za određivanje cijena opcija i ostale tehnike procjene koje su zastupljene na tržištu.

Iznos više/(manje) ostvarene prodajne vrijednosti po osnovu prodaje hartija od vrijednosti u odnosu na vrijednost koja je iskazana u poslovnim knjigama Društva, iskazuje se kao dobit / (gubitak) u bilansu uspjeha i prikazuje kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica

Ulaganje u pridružene entitete predstavlja ulaganje u kojima Društvo ima udio u vlasništvu između 20% i 50% ili u kojima ima značajan uticaj, ali koja nisu pod njegovom kontrolom.

Društvo priznaje i obračunava investicije u zavisna preduzeća u skladu sa MRS - 27 „Konsolidovani i pojedinačni finansijski izvještaji“

Kapitalne investicije u zavisna i pridružena društva, kao i investicije u vlasničke hartije od vrijednosti koje se ne kotiraju na aktivnom tržištu, se odmjeravaju po nabavnoj vrijednosti.

Ukoliko iznos gubitka u pridruženom entitetu prevazilazi ulog, Društvo ne evidentira iznos gubitka iznad uloga, ukoliko nije stvorilo obaveze ili izvršilo plaćanja u ime pridruženog društva.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju ulaganja za koja postoji namjera držanja u posjedu tokom neodređenog vremenskog perioda, a koja se mogu prodati u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima, a u slučaju promjene kamatnih stopa, deviznog kursa ili vrijednosti kapitala.

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, koja predstavlja visinu izdatka uvećanu za troškove sticanja investicije, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se direktno u kapitalu kroz izvještaj o promjenama na kapitalu, osim za troškove od umanjenja vrijednosti i devizne gubitke i dobitke.

Prilikom prodaje finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak predhodno priznat u kapitalu biće priznat kao dobit ili gubitak preko bilansa uspjeha.

Finansijska sredstva u posjedu do dospjeća na naplatu

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospijecem, i za koja rukovodstvo Društva ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ukoliko Društvo prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

Potraživanja iz poslovnih odnosa i oročeni depoziti

Potraživanja iz poslovnih odnosa predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama, koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno. Depoziti kod banaka klasifikuju se kao zajmovi i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i regresnih potraživanja

Na dan bilansiranja Društvo procjenjuje da li postoji bilo kakav dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti potraživanja. Procjenjivanje se vrši pojedinačno i sva potraživanja, za koja se procijeni da se ne mogu naplatiti iskazuju se kao rashod perioda i za iznos istih umanjuje se bilansna aktiva. Društvo vrši direktan otpis potraživanja ukoliko je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Procjena vrijednosti nenaplativih potraživanja, vrši se kvartalno i na kraju godine, uzimajući u obzir ročnost dospjeća u kombinaciji sa bonitetom klijenta. Procjena vrijednosti potraživanja vrši se u skladu sa kriterijumima iz Pravilnika o procjeni aktive Društva.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (opšte)

Finansijska imovina se procjenjuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih izvještaja. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u bilansu uspjeha.

Ako se, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasifikovanog kao onaj koji je raspoloživ za prodaju poveća i ako se to povećanje bude moglo objektivno dovesti u vezu sa događajem koji se odigrao nakon što je gubitak zbog umanjenja vrijednosti priznat u bilansu uspjeha, gubitak zbog umanjenja vrijednosti treba da se stornira, a iznos storniranja prizna u bilansu uspjeha.

Otpis ulaganja u hartije od vrijednosti vrši se u cjelosti za akcije privrednih društava koja su trajno prestala sa poslovanjem ili za koja je okončan postupak stečaja. Djelimičan otpis dugoročnih finansijskih plasmana vrši se za akcije privrednih društava kod kojih je došlo do smanjenja akcijskog kapitala po osnovu pokrića gubitaka iz poslovanja u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara navedenih privrednih društava.

Prestanak priznavanja finansijske imovine (opšte)

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese finansijsku imovinu ili zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom, na Društvo, prenose u najvećoj mjeri svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing.

Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Društva po sadašnjoj vrijednosti minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu.

Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

Novčana sredstva i novčani ekvivalenti

U izvještajima novčanih tokova pod novčanim sredstvima podrazumijevaju se novčana sredstva u blagajni i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka. Novčani ekvivalenti su kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se brzo pretvaraju u poznate iznose gotovine i nisu pod značajnim uticajem rizika promjena vrijednosti. Novčane ekvivalente predstavljaju oročeni depoziti kod poslovnih banaka na period do tri mjeseca.

3.12. Odloženi troškovi sticanja osiguranja i ostala aktivna vremenska razgraničenja

Unaprijed plaćeni troškovi pribavljanja osiguranja predstavljaju razgraničene troškove srazmjerno odnosu prenosne premije u ukupnoj premiji. U aktivnim kratkoročnim vremenskim razgraničenjima obuhvaćeni su i razgraničene unaprijed plaćene obaveze koje ne terete bilans uspjeha obračunskog perioda.

3.13. Kapital

Kapital Društva čini: akcijski kapital, revalorizacije i druge rezerve, akumulirani gubitak prethodnih godine i gubitak tekuće godine.

3.14. Revalorizacije rezerve

Revalorizacije rezerve su formirane na osnovu efekata revalorizacije, odnosno svođenja na fer vrijednost plasmana u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju. Navedeni efekti priznati su direktno u kapitalu, odnosno revalorizacionim rezervama Društva. U slučaju kad je poštena vrijednost veća pokazuje se kao povećanje revalorizacije rezerve od investicija, dok se u suprotnom slučaju pokazuje kao njeno smanjenje.

3.15. Bruto tehničke rezerve

Formiranje tehničkih rezervi je propisano sa Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima.

Osiguravajuće društvo mora za sve poslove osiguranja, koje obavlja, formirati odgovarajuća tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja, koje obavlja.

Osiguravajuće društvo koje se bavi poslovima neživotnih osiguranja mora formirati sledeće vrste tehničkih rezervi:

- rezerve za prenosne premije,
- rezervisanja za štete ,
- rezerve za izravnavanje rizika

Detaljnija pravila i minimalne standarde za obračun tehničkih rezervi, propisuje Agencija za nadzor osiguranja.

U skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima Agencije za nadzor osiguranja su u osiguravajućem društvu sastavljeni pravilnici za formiranje tehničkih rezervi.

Računovodstveno iskazivanje tehničkih rezervi raščlanjeno je po vrstama rezervi.

Tehničke rezerve za rezervisane štete

3.15.1 Rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete se obračunavaju za sve štete koje su prijavljene Društvu, a koje nijesu riješene do kraja obračunskog perioda, i to pojedinačnom procjenom za svaku štetu.

Izuzetno, za nastale prijavljene a neriješene štete u redovnom postupku (koje nijesu u sporu) za koje je utvrđen pravni osnov ali nijesu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se s većom preciznošću mogli obračunati rezervisani iznosi – rezerviše se, i to po svakoj šteti, iznos najmanje u visini prosječnog iznosa šteta riješenih u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada.

Iznos rezervisanih šteta ponovno se procjenjuje na kraju svakog obračunskog perioda.

Rezervisane nastale prijavljene a neriješene štete u osiguranju od odgovornosti koje se isplaćuju u obliku rente, obračunavaju se u kapitalizovanim iznosima (sadašnja vrijednost budućih rentnih isplata).

3.15.2 Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete

Rezerve za nastale neprijavljene štete obračunavaju se primjenom onih aktuarskih metoda, koje po mišljenju ovlašćenog aktuara daju realnu procjenu rezervisanih šteta za pojedine vrste osiguranja.

Rezervacije za nastale neprijavljene štete mogu se obračunavati primjenom pojedinačne metode ili kombinacijom više metoda, u skladu sa važećim pravilnikom koji je propisan od strane regulatornog organa.

3.15.3 Troškovi po osnovu šteta koje su rezervisane na dan procjene

Troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta sastavni su dio bruto rezervisanih šteta, a odnose se na direktne i indirektno troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta.

Direktni troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta su troškovi koji se mogu direktno locirati na pojedinu štetu (npr. kamate, sudski troškovi i takse u sporovima i sl.)

Indirektni troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta su troškovi koji nijesu locirani na pojedinu štetu a nastali su u procesu rješavanja i isplate šteta (npr. plate, administrativni troškovi i sl.)

Za obračun bruto rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta koriguju se koeficijentom rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu šteta r_t .

$r_t = 1 + T_t/S_{ut}$, pri čemu je

- r_t = koeficijent rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu štete,
- T_t = troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta
- S_{ut} = ukupan iznos riješenih šteta, odnosno naknade osiguranja na kraju obračunskog perioda (uključujući rentne štete)

Bruto rezervisane štete na datum procjene obračunavaju se kao proizvod koeficijenta r_t i iznosa rezervisanih šteta na taj datum.

3.16. Rezerve za izravanje rizika

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja kredita, dužno je da formira rezerve za izravanje rizika za tu vrstu osiguranja na način propisan ovim pravilnikom.

Društvo za osiguranje može formirati rezerve za izravanje rizika u svim vrstama osiguranja u kojima se na osnovu statističkih podataka mogu očekivati značajna odstupanja godišnjeg iznosa šteta.

3.17. Doprinos garantnog fonda

Nacionalni biro osiguravača Crne Gore je donio Odluku o utvrđivanju visine doprinosa Garantnom fondu za 2012 godinu. Doprinos se utvrđuje u sljedećim iznosima:

1. Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja vlasnika, odnosno korisnika otornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima:
 - Za putnička vozila 4 €
 - Za teretna vozila 5 €
 - Za autobuse i trolejbuse 59 €
 - Za motorcikle 3 €
 - Za ostala motorna i priključna vozila 3 €
 - Za granično osiguranje motornih vozila inostrane registracije 4 €.
2. Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima 1% na fakturisanu premiju osiguranja
3. Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja vlasnika, odnosno korisnika plovila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima 1% na fakturisanu premiju osiguranja
4. Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja putnika u javnom saobraćaju od posljedica nezgode 1% na fakturisanu premiju osiguranja

3.18. Garantna rezerva

Zakon o osiguranju Crne Gore propisuje da sva društva za osiguranje moraju imati garantnu rezervu koju čini:

- osnovni kapital,
- rezerve iz dobiti,
- dio neraspoređene dobiti iz predhodnih godina, najviše do 50%,
- dio neraspoređene dobiti tekuće godine, najviše do 50%, pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosječnu vrijednost neto dobiti ostvarene u posljednje tri godine i da ne prelazi 25% iznosa garantne rezerve,
- revalorizacione rezerve, pod uslovom da ne prelaze 20% iznosa garantne rezerve.

Garantna rezerva umanjuje se za stečene sopstvene akcije, gubitak iz ranijih godina i gubitak iz tekuće godine. Ukupan iznos garantne rezerve ne može biti manji od minimalnog novčanog iznosa osnovnog kapitala za sve vrste neživotnih osiguranja.

3.19. Fer (pravična) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o fer vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM I GLOBALNA FINANSIJSKA KRIZA

U transakcijama s finansijskim instrumentima Društvo na sebe preuzima finansijske rizike. Ti rizici uključuju:

- tržišni rizik,
- kreditni rizik (uključujući i kreditni rizik reosiguranja) i
- rizik likvidnosti.

4.1.1 Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursu.
- rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.
- cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegovog izdavaoca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Cjelokupan program upravljanja rizikom usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta, a rukovodstvo svojom politikom nastoji svesti na minimum potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijalni dobitak.

Rizik promjene kursa

Društvo se izlaže riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta.

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR valutni rizik je značajno umanjen.

Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene u kamatnim stopama je koncentrisana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa, ako kamatonosna imovina i obaveze na koje se plaća kamata, dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju.

Portfelj ulaganja Društva je obezbijeđen fiksnim kamatama koje su u posmatranom periodu bile na visokom nivou i po tom osnovu Društvo je ostvarilo značajan prihod.

Društvo je izloženo riziku promjena u budućim gotovinskim okovima koje proizilaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izvještavanja imaju fiksne kamatne stope.

Društvo ima obaveze po zajmovima na dan izvještavanja. Jedan do zajmova je ugovoren sa promjenjivom referentnom kamatnom stopom uz tromjesečno usklađivanje EURIBOR-om, te je Društvo izloženo riziku promjene u budućim gotovinskim tokovima

Društvo prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza. Procjene gotovinskih tokova, kao i uticaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na portfelj ulaganja i tehničke rezerve, redovno se analiziraju. Cilj je da se ograniče neto promjene u vrijednosti imovine i obaveza koje proizilaze iz promjene kamatnih stopa.

Cjenovni rizik

Portfelj Društva koji se sastoji od hartija od vrijednosti, koje se u finansijskim izvještajima vode po fer vrijednosti, predstavlja izloženost Društva cjenovnom riziku. Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena,

Na datum izvještavanja Društvo nema značajnih plasmana koji se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

4.1.2 Uparivanje imovine i obaveza

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom i koristi pristupe koji uravnotežavaju kvalitet, diverzifikaciju, uparivanje imovine i obaveza, likvidnost i povrat na investicije. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod od ulaganja uz istovremeno osiguranje da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti. Rukovodstvo periodično analizira portfelj, određuje investicione smjernice i limite i nadgleda proces upravljanja imovinom. Društvo je u cilju urednog izmirivanja obaveza, svoja sredstva plasiralo, u skladu sa Zakonom o osiguranju, u razne oblike finansijskih instrumenata, odnosno vršilo je deponovanje i ulaganje tehničkih i garantnih rezervi Društva u visokolikvidnu aktivu.

4.1.3 Kreditni rizik

Društvo se izlaže kreditnom riziku kroz sljedeće stavke imovine:

- udio reosiguranja u rezervisanim štetama
- potraživanja od reosiguranja po isplaćenim štetama
- potraživanja od osiguranika
- depoziti i dati zajmovi
- potraživanja od posrednika u osiguranju i ostala potraživanja
- novac u banci.

Ovaj rizik se definiše kao nesposobnost dužnika u podmirenju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. U posmatranom periodu u Društvu je Samostalna služba za naplatu potraživanja intezivno radila na naplati zastarjelih potraživanja. Naplativost potraživanja po polisama se procjenjuje na pojedinačnoj osnovi. Za potraživanja za koja se procijeni da postoji mogućnost nenaplativosti ili nijesu naplaćena u razumnom roku se vrši ispravka vrijednosti. Kretanje ispravke vrijednosti potraživanja prikazano je u napomeni 19.

4.1.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u odgovarajućim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

Društvo drži portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljavanje zakonskim zahtjevima.

Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljavalo zakonske zahtjeve za plaćanjem šteta na vrijeme. Služba finansija dnevno prati prilive i odlive i radi dnevne, nedjeljne i mjesečne analize. Rizik likvidnosti se uzima u obzir prilikom ocjene uparivanja imovine i obaveza.

4.1.5 Upravljanje kapitalom

Politika upravljanja kapitalom Društva je:

- Stroga primjena zakonskih zahtjeva izračunavanja garantne rezerve. Ukupan iznos garantne rezerve Društva je iznad minimalnog novčanog iznosa kapitala za sve vrste neživotnih osiguranja.
- Društvo prema zakonskim zahtjevima mora utvrditi marginu solventnosti, primjenom metoda premijske osnove i metoda osnove šteta. U skladu sa propisima margina solventnosti je veći iznos od iznosa dobijenog ovim metodama, pri čemu ne smije biti manja od zakonom propisanog osnovnog kapitala društava za osiguranje, koji u skladu sa članom 21. Zakona o osiguranju, iznosi EUR 2.250.000.
- sačuvati sposobnost Društva za kontinuirano poslovanje.

U skladu sa članom 92. Zakona o osiguranju izračunata je garantna rezerva društva koja na dan 31.12.2012. godine iznosi EUR 4.787.716 (2011. godine EUR 4.087.006). Izračun garantne rezerve prikazan je u napomeni 31.

Margina solventnosti na dan 31.12.2012. godine iznosi EUR 2.250.000 (2011. godine: EUR 2.250.000).

4.2 Rizici u osiguranju:

Od posebnog značaja za Društvo je pravilno utvrđivanje visine samopridržaja odnosno maksimalnog iznosa obaveze koju društvo može da preuzme na sebe, a da pri tome ne ugrozi svoju likvidnost. U skladu sa tim, Društvo rizike iznad samopridržaja predaje u reosiguranje, sklapanjem ugovora o automatskom pokriću, koji se primjenjuju u homogenim vrstama osiguranja gdje Društvo čitav svoj portfelj, koji prelazi njegov samopridržaj, prenosi na reosiguravača, po tačno utvrđenim uslovima. Svi rizici koji nijesu obuhvaćeni ugovorima o automatskom pokriću prenose se u reosiguranje pojedinačno (fakultativno).

4.3 Globalna ekonomska kriza

Zbog tekuće globalne ekonomske krize i njenog nepovoljnog uticaja na domaće ekonomske aktivnosti na lokalnom tržištu Crne Gore, Društvo je poslovalo u težim uslovima i nesigurnijem ekonomskom okruženju tokom 2012. godine. Moguće je i da se u narednom periodu nastavi uticaj krize na poslovanje Društva, koji se trenutno ne može u potpunosti predvidjeti, te stoga postoji element opšte nesigurnosti.

Tekuća finansijska kriza do sada je ograničeno uticala na finansijski položaj i uspješnost poslovanja Društva, uglavnom zahvaljujući internim aktivnostima na upravljanju rizicima i ograničenjima koja nameću važeće pravne odredbe. Društvo redovno prati kreditni rizik i rizik likvidnosti. Društvo smatra da će likvidnost u budućem periodu biti na zadovoljavajućem nivou.

Pogoršanje ekonomske situacije u zemlji imalo je uticaja na položaj određenih industrijskih grana, kao i na sposobnost nekih klijenata da servisiraju svoje obaveze. Takva situacija može uticati na rezervisanja Društva za gubitke po osnovu obezvrjeđenja u 2013. godini, kao i na druga područja u kojima se od rukovodstva Društva očekuje da daje procjene. Finansijski izvještaji za 2012. godinu sadrže značajne računovodstvene procjene koje se odnose na rezervisanja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Društvo će se u 2013. godini usredsrediti na upravljanje svojim poslovnim aktivnostima u skladu sa promjenama u poslovnom okruženju, kao i na očuvanje svog položaja na tržištu .

5. PRIHOD OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

<i>(U EUR)</i>	2012.	2011.
Prihodi od premije osiguranja	10.748.687	10.274.837
Prihodi iz primljenog saosiguranja	126.756	65.536
Premija reosiguranja	(1.202.719)	(867.725)
Promjena prenosnih premija	(39.429)	(206.086)
Promjena prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio	122.257	79.291
Ukupno neto prihodi	9.755.552	9.345.853

<i>(U EUR)</i>							2011.
Vrste osiguranja	Bruto premija	Bruto premija iz primljenog saosiguranja	Udio iz reosiguranja	Promjena iz bruto prenosnih premija	Promjena prenosnih premija za reosiguravajući dio	Neto premija	
Osiguranja nezgode	513.682	8.032	-	(14.845)	-	506.869	
Zdravstveno osiguranje	149.183	-	-	(9.387)	-	139.796	
Osiguranje kopnenih motornih vozila	1.897.725	4.465	(18.914)	(51.979)	-	1.831.297	
Osiguranje plovniha objekata	-	1.493	-	634	-	2.127	
Osiguranje robe u prevozu	68.573	-	(11.133)	1.491	-	58.931	
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	1.073.194	29.364	(694.121)	(159.861)	79.291	327.867	
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe motornih vozila	6.376.159	17.638	(107.903)	45.869	-	6.331.763	
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe plovniha objekata	62.251	-	(32.363)	783	-	30.671	
Osiguranje od odgovornosti	134.070	4.544	(3.291)	(18.791)	-	116.533	
Ukupno	10.274.837	65.536	(867.725)	(206.086)	79.291	9.345.853	

(U EUR)		2012.					
Vrste osiguranja	Bruto premija	Bruto premija iz primljeno g saosiguranja	Smanjenje za udjele saosiguranj avaca u premija osiguranja	Udio iz reosiguranja	Promjena iz bruto prenosnih premija	Promjena prenosnih premija avajuci i saosiguranje avajuci i saosiguranje	Neto premija
Osiguranja nezgode	739.308	16.615	(6.394)	(6.910)	(9.462)	(150)	733.007
Zdravstveno osiguranje	133.283	-	-	(41.713)	3.089	3.923	98.582
Osiguranje kopnenih motornih vozila	1.751.343	20	(1.618)	(39.801)	148.070	3.380	1.861.394
Osiguranje plovnih objekata	-	226	-	-	-	929	1.155
Osiguranje robe u prevozu	50.137	-	-	(23.478)	2.759	16.467	45.885
Osiguranje od požara I elementarnih nepogoda	1.282.078	91.579	(7.453)	(936.147)	(152.431)	93.863	371.489
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe motornih vozila	6.517.424	12.691	-	(112.278)	6.646	3.859	6.428.342
Osiguranje odgovornosti kod upotrebe plovnih objekata	83.315	-	-	-	(8.205)	-	75.110
Osiguranje od odgovornosti	191.799	5.625	-	(26.927)	(29.895)	(14)	140.588
Ukupno	10.748.687	126.756	(15.465)	(1.187.254)	(39.429)	122.257	9.755.552

6. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

<i>(U EUR)</i>	2012.	2011.
Prihodi od uslužne obrade predmeta- šteta	29.419	12.283
Prihodi od naplacene ispravke vrijednosti premije	460.703	341.521
Ukupno	490.122	353.804

7. RASHODI NAKNADA ŠTETA

<i>(U EUR)</i>	2012.	2011.
Bruto likvidirane štete	4.307.009	3.944.616
Troškovi vezani za likvidaciju šteta	326.424	414.291
Prihodi od regresa	(218.011)	(157.836)
Udio saosiguranja u likvidiranim štetama	38.229	18.526
Udio reosiguranja u likvidiranim štetama	(348.298)	(286.272)
Promjena rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući I reosiguravajući dio	245.064	234.569
Promjena bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	(754.102)	(1.233.139)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	1.082.217	995.700
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	(67.947)	326.839
Ukupno	4.610.585	4.257.294

(UEUR)

2011.

Vrste osiguranja	Bruto štete	Troškovi likvidacije šteta	Prihodi od regresnih potraživanja	Udio reosiguranja i saosiguranja v. U likvid.štetama	Promjene za rezervisanje a za nastale prijavljene štete	Promjene za rezervisanje za sosiurav reosig.dio	Promjene za rezervisanje nastale neprijavljene štete IBRN	Promjene za troškove likvidacije šteta	Neto štete
Osiguranje nezgode	281.191	17.690	-	13.897	28.270	-	84.170	6.936	432.154
Zdravstveno osiguranje	17.064	4.894	-	-	(13.006)	-	(562)	1.490	9.880
Osiguranje plovnih vozila	-	34	-	-	-	-	-	-	34
Osiguranje kopnenih motornih vozila	909.302	65.382	(61.664)	1.729	87.926	-	13.963	8.534	1.025.172
Osiguranje prevoza robe	77	2.228	-	-	131	-	(4)	19.105	21.537
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	187.745	36.343	-	(79.208)	3.369	-	(4.320)	10.509	154.438
Osiguranje od odgovornosti kod upotrebe motornimotornih vozila	2.547.206	281.173	(96.172)	(204.234)	(1.341.523)	234.569	901.875	274.843	2.597.737
Osiguranje od odgovornosti plovila	-	2.025	-	-	-	-	-	-	2.025
Opšta odgovornost	2.031	4.522	-	70	1.694	-	578	5.422	14.317
Ukupno	3.944.616	414.291	(157.836)	(267.746)	(1.233.139)	234.569	995.700	326.839	4.257.294

(U EUR)

2012.

Vrste osiguranja	Bruto štete	Troškovi likvidacije šteta	Udio u naknadama šteta iz prihvaćenog saosiguranja	Prihodi od regresnih potraživanja	Udio reosiguranja	Promjene za rezervisanja za nastale prijavljene štete	Promjene za rezervisanja za sosiguravaj ući reosig.dio	Promjene za rezervisanja za nastale neprijavljene štete IBRN	Promjene za troskove likvidacij e šteta	Neto štete
Osiguranje nezgode	351.652	18.379	20.380	-	-	(25.839)	-	4.406	(2.698)	366.279
Zdravstveno osiguranje	3.939	2.730	-	-	-	920	-	(1.220)	4.306	10.675
Osiguranje kopnenih motornih vozila	1.184.421	43.485	395	(112.227)	-	(69.670)	-	(3.561)	(15.410)	1.027.432
Osiguranje prevoza robe	669	1.138	-	-	(11.683)	(712)	-	(12)	(19.029)	(29.629)
Osiguranje od pozara I elementarnih nepogoda	163.046	29.408	13.756	-	(64.154)	(8.493)	5.485	2.674	(1.688)	140.034
Osiguranje od odgovornosti kod upotrebe motornih vozila	2.591.620	225.367	1.840	(105.784)	(272.461)	(649.384)	239.579	1.074.295	(30.313)	3.074.759
Osiguranje od odgovornosti plovila	-	1.820	1.858	-	-	-	-	-	-	3.678
Opšta odgovornost	11.662	4.097	-	-	-	(924)	-	5.635	(3.115)	17.357
Ukupno	4.307.009	326.424	38.229	(218.011)	(348.298)	(754.102)	245.064	1.082.217	(67.947)	4.610.585

8. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

(U EUR)	2012.	2011.
Troškovi preventive	132.714	83.531
Troškovi Garantnog fonda	234.294	322.003
Troškovi nadzornog organa	102.370	95.903
Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja	302.301	480.410
Ostali neto troškovi osiguranja	184.565	370.378
Ostala rezervisanja	144.103	18.245
Ukupno	1.100.347	1.370.470

Na osnovu člana 175 Zakona o osiguranju i Člana 6 Odluke o naknadama Agencije za nadzor („Sl. list CG“ br.04/08 i 42/12), godišnja naknada za vršenje nadzora nad poslovanjem koju plaćaju društva za osiguranje iznosi 0.99% godišnje bruto premije društva. Godišnja naknada za vršenje nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje plaća se Agenciji, u jednakim mjesečnim ratama koje dospijevaju svakog petog u mjesecu za tekući mjesec. Ako društvo za osiguranje ovu naknadu ne plati u navedenom roku, Agencija će rješenjem zadužiti obveznika da tu naknadu plati sa zakonskom zateznom kamatom.

Društvo za osiguranje dužno je da, do 1. marta svake godine, obavještava Agenciju o visini bruto premije u prethodnoj kalendarskoj godini, koja služi kao osnovica za utvrđivanje godišnje naknade za vršenje nadzora u tekućoj godini. Dok se osnovica ne utvrdi, naknada u tekućoj godini se plaća po iznosima naknade utvrđenim za prethodnu kalendarsku godinu, pri čemu se svaka eventualna doplata ili pretplata uzima u obzir pri plaćanju prve rate utvrdene na osnovu konačnih podataka o visini osnovice

9. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

(U EUR)	2012.	2011.
Troškovi sticanja osiguranja	2.706.082	2.312.907
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	(125.279)	193.013
Amortizacija	274.806	256.623
Troškovi zarada, naknada zarada I ostalih primanja zaposlenih	850.295	722.581
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	107.426	93.412
Drugi troškovi rada	58.386	113.093
Troškovi rada	1.016.107	929.086
Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara I dr.	67.833	61.330
Troškovi kancelarijskog materijala	71.342	59.990
Troškovi energije	76.011	60.019
Materijalni troškovi	215.186	181.339
Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ug.o djelu, ug.o autorskom radu, intelektualnih usluga sa dažbinama)	151.935	205.472
Zakupnine	19.807	23.928
Premija osiguranja	81.797	71.921
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	219.473	166.944
Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	44.654	36.683
Troškovi drugih usluga	176.909	156.618
Ostali troškovi usluga	694.575	661.566
Drugi troškovi	131.377	151.829
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(210.898)	(130.408)
Ukupno	4.701.956	4.555.955

10. NETO FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERVU

(U EUR)	2012.	2011.
Prihodi od kamata	968.411	977.363
Povećanje fer vrijednosti	130	-
Dobici od finansijskih sredstava	1.247	73.451
Drugi prihodi	957	2.588
Finansijski prihodi –ulaganja koja se finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	970.745	1.053.402

(U EUR)	2012.	2011.
Rashodi od kamata	136.156	156.271
Rashodi od umanjenja vrijednosti	1.791	-
Negativne kursne razlike	-	87
Drugi finansijski rashodi	900	3.198
Finansijski rashodi –ulaganja koja se finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	138.847	159.556
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	831.898	893.846

11. NETO FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA KOJA SE NE FINANSIRAJU IZ SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERVU

(U EUR)	2012.	2011.
Drugi prihodi	86.928	102.084
Drugi rashodi	(943)	(16.671)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	85.985	85.413

12. POREZ NA DOBIT

a) Porez na dobit

(U EUR)	2012.	2011.
Obračunati tekući porez u toku godine	338	6.611
Obračunati odloženi porez u toku godine	(2.832)	1.277
Stanje na kraju godine	(2.494)	7.888

b) Usaglašavanje pretpostavljenog poreza na dobit po finansijskim izvještajima Društva i poreskom bilansu

Usaglašavanje poreza na dobit po poreskom bilansu za 2012. i 2011. godinu prikazano je u sljedećoj tabeli:

(U EUR)	2012.	2011.
Gubitak/dobitak u bilansu uspjeha prije oporezivanja	750.670	114.014
Poreska stopa 9%	67.560	10.261
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	57.415	69.789
Priznata odložena poreska sredstva (preostali dio poreskih gubitaka iz 2008.god. i dio iz 2009 god.)	(124.637)	(73.439)
Ostala usaglašavanja	(2.832)	1.277
Ukupno porez na dobit prikazan u bilansu uspjeha	(2.494)	7.888

c) Nepriznata odložena poreska sredstva

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica gubici ostvareni iz poslovnih, odnosa, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni dobiti i gubici, mogu se prenositi na račun dobiti iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina. Društvo ima sledeće neiskorišćene gubitke po poreskom bilansu u iznosu od EUR 2.377.047, koji je nastao u sledećim obračunskim periodima:

(U EUR)	2012.	Preracunato po stopi 9%
Gubitak po poreskom bilansu za 2009. godinu	1.128.225	101.540
2010. godinu	1.248.822	112.394
Ukupno	2.377.047	213.934

Društvo je u predhodnom periodu ostvarilo poreske gubitke, koje preračunato po poreskoj stopi od 9% iznose EUR 147.856 za 2008. godinu, EUR 151.761 za 2009. godinu i EUR 112.394 za 2010. godinu. Obzirom da je Društvo u tekućem periodu iskazalo poresku dobit, koja preračunato po poreskoj stopi od 9%, iznosi EUR 124.637, iskorišćen je preostali dio poreskog gubitka iz 2008.godine u iznosu od EUR 74.417, kao i dio poreskog gubitka iz 2009 do visine oporezive dobiti u iznosu od EUR 50.220.

Preostali raspoloživi dio poreskog gubitka iz ranijih godina koji kumulativno na dan 31.12.2012. godine iznosi EUR 213.934 ističe sukcesivno do 2016. godine.

d) Odložene poreske obaveze

(U EUR)	2012.	2011.
Stanje na početku godine	27.028	25.751
Obračunati odloženi porez u toku godine	(2.832)	1.277
Stanje na kraju godine	24.196	27.028

Odložene poreske obaveze odnose se na privremene razlike između osnovice po kojoj se nekretnine i oprema priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Društva.

13. ZARADA PO AKCIJI

(U EUR)	2012.	2011.
Neto (gubitak)/dobit	753.164	106.126
Broj akcija-ponderisani prosjek	19.402	24.105
Zarada po akciji	38,82	4,40

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

Kretanje na nematerijalnim ulaganjima – softverima za 2012. i 2011. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

(U EUR)	Softveri
Nabavna vrijednost	
Stanje 1. januara 2011. godine	337.567
Povećanja	53.602
Smanjenje	
Stanje 31. decembra 2011. godine	391.169
Stanje 1. januara 2012. godine	391.169
Povećanja	21.327
Smanjenje	(250)
Stanje 31. decembra 2012. godine	412.246
Ispravka vrijednosti	
Stanje 1. Januara 2011. godine	104.600
Amortizacija	40.460
Smanjenje rashoda	-
Stanje 31. decembra 2011. godine	145.060
Stanje 1. januara 2012. godine	145.060
Amortizacija	82.205
Smanjenje rashoda	(250)
Stanje, 31. decembra 2012. godine	227.015
Sadašnja vrijednost	
Stanje 31. decembra 2012. godine	185.231
Stanje 1. januara 2012. godine	246.109

15. NEKRETNINE I OPREMA

Kretanje na građevinskim objektima i opremi za 2011. i 2012. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

(U EUR)	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januara 2011. godine	947.721	1.215.165	2.162.886
Povećanja (nabavke)	-	41.652	41.652
Preknjiženje sa investicione nekretnine na poslovni prostor	100.000	-	100.000
Prenos sa investicija u toku	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(12.742)	(12.742)
Stanje 31. decembra 2011. godine	1.047.721	1.244.075	2.291.796
Stanje 1. januara 2012. godine	1.047.721	1.244.075	2.291.796
Povećanja (nabavke)	215.363	78.629	293.992
Preknjiženje sa investicione nekretnine na poslovni prostor	-	-	-
Prenos sa investicija u toku	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(72.065)	(72.065)
Stanje 31. decembra 2012. godine	1.263.084	1.250.639	2.513.723
Ispravka vrijednosti			
Stanje 1. januara 2011. godine	79.793	573.213	653.006
Amortizacija	13.371	206.919	220.290
Amortizacija prenos sa investicione nekretnine	14.308	-	14.308
Otuđenja i rashodovanja	-	(10.917)	(10.917)
Stanje 31. decembra 2011. godine	107.472	769.215	876.687
Stanje, 1. januara 2012. godine	107.472	769.215	876.687
Amortizacija	15.532	178.738	194.270
Amortizacija prenos sa investicione nekretnine	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(30.224)	(30.224)
Stanje 31. decembra 2012. godine	123.005	917.729	1.040.733
01. januar 2012.godine	940.249	474.860	1.415.109
31. decembra 2012. godine	1.140.080	332.910	1.472.990

16. INVESTICIONE NEKRETNINE

Kretanje na investicionim nekretninama i investicionim nekretninama u pripremi za 2012. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

(U EUR)	Investicione nekretnine	Investicione nekretnine u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januar 2011. godine	150.000	366.767	516.767
Prenos - preknjiženje na poslovne prostore za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	(100.000)	-	(100.000)
Stanje 31. decembra 2011. godine	50.000	366.767	416.767
Stanje 1. januar 2012. godine	50.000	366.767	416.767
Povećanje (nabavke)	-	18.774	18.774
Stanje 31. decembra 2012. godine	50.000	385.541	435.541
Ispravka vrijednosti			
Stanje 1. januara 2011. godine	14.080	-	14.080
Prenos - preknjiženje na poslovne prostore za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	(14.308)	-	(14.308)
Amortizacija	1.200	-	1.200
Stanje 31. decembra 2011. godine	972	-	972
Stanje 1. januara 2012. godine	972	-	972
Amortizacija	900	-	900
Stanje 31. decembra 2012. godine	1.872	-	1.872
Sadašnja vrijednost			
1. januara 2012. godine	49.028	366.767	415.795
31. decembar 2012. godine	48.128	385.541	433.669

Prihod koje je Društvo ostvarilo izdavanjem investicione nekretnine u zakup u 2012. godini iznosi ukupno EUR 600 (2011. godine EUR 600).

**17. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA U GRUPU DRUŠTAVA,
 PRIDRUŽENA I ZAJEDNIČKI KONTROLISANA DRUŠTVA**

(U EUR)	Procenat učešća	2012.	2011.
<i>Učešća u kapitalu povezanih pravnih lica</i>			
Učešće u kapitalu d.o.o SAVA CAR, Podgorica.	100%	65.000	65.000
<i>Ulaganja u povezana pravna lica</i>			
d.o.o SAVA CAR, Podgorica		269.301	271.500
Ukupno		334.301	336.500

Ulaganje u osnivački kapital „SAVA-CAR“ d.o.o, zavisno društvo, u iznosu od EUR 65.000, prikazano je po prvobitnoj vrijednosti ulaganja.

18. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

(U EUR)	Procenat učešća	2012.	2011.
<i>Učešća u kapitalu drugih pravnih lica</i>			
Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore	33,33%	50.000	50.000
		50.000	50.000
<i>Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju-</i>			
<i>Ulaganja u obveznice</i>			
Državne obveznice DO14		4.523	-
Državne obveznice DO15		4.559	-
Državne obveznice DO16		4.702	-
Državne obveznice DO17		4.896	-
Državne obveznice Crne Gore		2.048.564	-
Obveznice NLB Montenegro banke A.D., Podgorica		-	500.000
		2.067.244	500.000
<i>Dugoročno oročeni depoziti kod:</i>			
Prva banka Crne Gore AD, Podgorica		-	-
Podgorička banka AD, Podgorica		1.500.000	2.500.000
Hypo Alpe Adria banka AD, Podgorica		2.500.000	2.500.000
		4.000.000	5.000.000
<i>Dugoročno oročeni depoziti – instrumenti obezbjeđenja</i>			
Podgorička banka AD, Podgorica - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore		500.000	-
Coris		5.000	5.000
		505.000	5.000
<i>Date pozajmice iz sredstava preventive</i>		30.100	20.000
Ukupno dugoročni finansijski plasmani		6.652.344	5.575.000

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica predstavljaju ulaganja u osnivački kapital Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore i prikazana su po prvobitnoj vrijednosti ulaganja. Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 50.000 se odnosi na osnivački kapital biroa od ukupno EUR 150.000 osnivačkog kapitala, osnovanog u skladu sa Ugovorom o osnivanju od 2. aprila 2007. godine

zaključenog sa Lovćen A.D., Podgorica, i Magnat osiguranje A.D., Podgorica. Društvo kao član biroa stiče pravo na jedan glas na svakih EUR 10,000 učešća u kapitalu, kao i na pravo dijela imovine u slučaju likvidacije ili prestanka rada biroa. Društvo je imalo obavezu da po navedenom osnovu uplaćuje mjesečnu članarinu u iznosu od EUR 1,000 za finansiranje rada biroa.

U 2012. godini su shodno donijetoj Odluci broj 004-532/8 od 09.03.2012.godine kupljene Državne obveznice Crne Gore na Londonskoj berzi preko Unicredit banke - Ljubljana čija vrijednost na dan 31.12.2012.godine iznosi od EUR 2.048.564. Kupovina je vršena tokom 2012.godine kroz dvije tranše i to: 02.04.2012.godine i 27.06.2012.godine.

Dugoročni oročeni depoziti kod banaka iznose EUR 4.000.000 (2011: EUR 5.000.000), koji su plasirani sa kamatnom stopom od 7% do 8% godišnje.

Depozit Društva – instrument obezbeđenja u iznosu od EUR 500.000 predstavlja bankarsku garanciju datu preko Podgoričke banke AD, Podgorica Nacionalnom Birou osiguravača Crne Gore, i koji zajedno sa garancijama ostalih osiguravajućih društava iz Crne Gore služi za uredno plaćanje obaveza po osnovu međunarodne karte osiguranja – zelene karte.

19. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

19.1 Kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja, saosiguranja i reosiguranja

(U EUR)	2012.	2011.
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja i saosiguranja		
-obavezno osiguranje	173.675	228.642
- auto kasko osiguranje motornih vozila	729.029	864.519
- ostala osiguranja	746.207	480.710
Potraživanja po osnovu premije iz saosiguranja-obavezno osiguranje	30.697	30.477
	1.679.608	1.604.348
Minus: Obezvredjenje	(968.339)	(952.183)
	711.269	652.165
Potraživanja za udjele u naknadama šteta-Lovcen osiguranje	62.709	35.925
Potraživanja za udjele u naknadama šteta -Sava Re	40.945	25.902
Potraživanja za udjele u naknadama šteta -Wiener	-	16.273
Potraživanja za premije reosiguranja-Sava Re provizija	27.563	40.360
Potraživanja za premije saosiguranja – Lovćen osiguranje	1.546	-
Potraživanja za regresne štete	454.801	490.772
Potraživanja po osnovu datih avansa	2.150.159	1.686.928
Potraživanja za kamatu	58.615	105.232
Potraživanja po osnovu preplate poreza na dobit	69.032	75.609
Potraživanja od zaposlenih	3.584	7.477
Ostala potraživanja	79.618	42.733
Minus: Obezvredjenje (regresi)	(397.742)	(450.537)
Minus: Obezvredjenje datih avansa	(54.955)	(49.940)
Minus: Obezvredjenje potraživanja za udjele u naknadama šteta	(61.156)	-
Ukupno potraživanja	3.145.988	2.678.899

19.2 Promjene na obezvrjeđenju vrijednosti potraživanja iz poslovnih odnosa u toku 2012. i 2011. godine prikazane su u sljedećem pregledu:

(U EUR)	2012.	2011.
Stanje na početku godine	1.452.661	1.157.845
Direktan otpis iz poslovnih knjiga Društva	(34.251)	(12.825)
Obezvrjeđenje u toku godine	520.296	530.350
Naplaćena otpisana potraživanja iz ranijih godina	(456.514)	(222.709)
Stanje na kraju godine	1.482.192	1.452.661

19.3 Dospijeće potraživanja na dan 31.12.2012. godine prikazano je u sljedećem pregledu:

(U EUR)	2012.	2011.
Nedospjela potraživanja	462.538	466.384
Dospjela potraživanja do 180 dana	321.660	385.026
Dospjela potraživanja preko 180 dana	895.410	752.938
Ukupna potraživanja na kraju godine	1.679.608	1.604.348

20. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

(U EUR)	2012.	2011.
<i>Kratkoročno oročeni depoziti</i>		
Hipotekarna banka A.D. Podgorica	2.000.000	2.300.000
NLB Montenegro banka A.D. Podgorica	900.000	1.800.000
Erste banka A.D. Podgorica	2.000.000	2.000.000
Crnogorska komercijalna banka A.D. Podgorica	1.700.000	2.400.000
Komercijalna banka A.D. Budva	-	400.000
Prva banka A.D. Podgorica	550.000	400.000
Podgorička banka A.D. Podgorica	1.000.000	-
Hypo Alpe Adria banka A.D. Podgorica	300.000	-
Atlas banka A.D. Podgorica	500.000	-
	8.950.000	9.300.000
<i>Kratkoročno oročeni depoziti - instrumenti obezbjeđenja</i>		
Erste banka A.D. Podgorica, overdraft Sava Montenegro A.D.	-	300.000
Erste banka A.D. Podgorica.	15.000	75.250
Komercijalna banka A.D. Budva.	-	510
Crnogorska komercijalna banka A.D	3.800	2.700
Udruženje osiguravača Srbije	-	500.000
	18.800	878.460
<i>Hartije od vrijednosti izmjerene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha</i>		
Titeks A.D. Podgorica	2.928	2.928
Montenegro berza A.D. Podgorica	1.185	2.846
	4.113	5.774
<i>Tekuće dospjeće (napomena 18)</i>		
<i>Hartije od vrijednosti raspoloživih za prodaju</i>		
Obveznice NLB Montenegro banke A.D, Podgorica	500.000	-
Državne obveznice DO12	-	9.408
Državne obveznice DO13	4.498	-
	504.498	9.408
<i>Druga kratkoročna finansijska ulaganja</i>	19.587	-
Ukupno	9.496.998	10.193.642

Kratkoročni finansijski plasmani kod banaka iznose od EUR 8.950.000, plasirani su sa kamatnom stopom od 4,5% do 7% godišnje. Kratkoročno oročeni depoziti u iznosu od EUR 18.800 su instrumenti obezbjeđenja.

Na dan 2. jula 2012. godine realizovano je 14.081 deviznih obveznica za staru deviznu štednju banaka van Crne Gore, čija nominalna vrijednost iznosi EUR 1. Po tom osnovu ostvarena je kapitalna dobit od EUR 1.247.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju u iznosu od EUR 500.000, predstavljaju obveznice NLB Montenegro banke A.D, Podgorica, koje dospijevaju 22. novembra 2013. godine.

Godišnja kamata iznosi 6,50%, a isplaćuje se polugodišnje u skladu sa amortizacionim planom otplate.

21. GOTOVINSKA SREDSTVA

(U EUR)	2012.	2011.
Žiro računi	144.376	247.211
Blagajna	27	87
Ukupno	144.403	247.298

22. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

(U EUR)	2012.	2011.
Udjeli reosiguravaca u tehničkim rezervama		
Udio u prenosnoj premiji 01. januar	307.953	228.662
Promjena udjela reosiguravača u prenosnoj premiji	116.715	79.291
Promjena udjela saosiguravača u prenosnoj premiji	12.689	-
Udio u prenosnoj premiji 31.decembar	437.357	307.953
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama 01.januar		
Lovćen osiguranje	322.214	230.759
Pozavarovalnica Sava Re	294.298	621.822
Wiener osiguranje	1.500	-
Promjena Lovćen osiguranje	(95.737)	91.455
Promjena Sava Re	(152.327)	(327.524)
Promjena Wiener osiguranje	3.000	1.500
Stanje udjela reosiguravača 31.decembar Lovcen osiguranje	226.477	322.214
Stanje udjela reosiguravača 31.decembar Sava Re osiguranje	141.971	294.298
Stanje udjela reosiguravača 31.decembar Wiener osiguranje	4.500	1.500
Ukupni udio reosiguravača u rezervisanim štetama na 31. decembar	372.948	618.012
Ukupno udio reosiguravača u tehničkim rezervama	810.305	925.965

23. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

(U EUR)	2012.	2011.
<i>Odloženi troškovi sticanja osiguranja</i>		
Troškovi provizije	263.247	303.364
Troškovi zakupa	70.600	50.371
Troškovi zarada	533.758	477.698
Troškovi reklama i sponzorstva	295.225	226.377
Ribrending	548	996
Ugovori o djelu, konsalting i intelekt. usluge	97.441	76.734
	1.260.819	1.135.540
<i>Ostala aktivna vremenska razgraničenja</i>		
Unaprijed plaćeni troškovi zakupa	39.226	27.657
Unaprijed plaćeni ostali troškovi	35.921	18.408
	75.147	46.065
Ukupno	1.335.966	1.181.605

24 AKCIJSKI KAPITAL

Kapital Društva čini: akcijski kapital, revalorizacije i druge rezerve, akumulirani gubitak prethodnih godine i gubitak tekuće godine.

(U EUR)	31 decembar 2012.			31. decembar 2011.		
	Broj akcija	%	Vrijednost	Broj akcija	%	Vrijednost
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana	19.402	100	4.033.303	19.402	100	4.033.303
Ukupno	19.402	100	4.033.303	19.402	100	4.033.303

Nominalna vrijednost jedne akcije na dan 31. decembra 2012. i 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 207,8808.

Ukupan iznos kapitala Društva, nakon njegovog smanjenja 21. aprila 2011.godine, zbog pokrića gubitka, iznosio je EUR 4.033.303 ili 19.402 akcija nominalne vrijednosti od EUR 207,8808.

Društvo je registrovano za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja. U skladu sa članom 21 Zakona o osiguranju („Službeni list RCG“ br. 78/06 i 19/07), Društvo za osiguranje je dužno da obezbijedi minimalni novčani iznos osnovnog kapitala koji nije manji od EUR 2.250.000 za sve vrste neživotnih osiguranja.

25. REVALORIZACIONE REZERVE

Revalorizacione rezerve sa stanjem na dan 31. decembra formirane su po osnovu efekata revalorizacije finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju koje su prikazane u pregledu:

(U EUR)	2012.	2011.
Stanje na dan 01. januara	765	67.789
Efekat promjene vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju povecanje po osnovu svodjenja na fer vrij.	2.265	948
Efekat promjene vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju smanjenje po osnovu svodjenja na fer vrij.	(943)	(67.972)
Ukidanje revalorizacionih rezervi po osnovu dospjeća - prodaje	(839)	
Ukupno	1.248	765

26. BRUTO TEHNIČKE REZERVE

a) Prenosne premije

(U EUR)	2012.	2011.
Prenosna premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	3.007.248	3.146.357
Prenosna premija ostalih osiguranja	2.112.019	1.933.481
Prenosna premija iz saosiguranja	7.269	12.812
Ukupno	5.126.536	5.092.650

b) Rezervisane štete

	2012.	2011.
Rezervisanja za prijavlj.a nelikvidirane štete	2.732.880	3.486.981
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	5.761.627	4.679.410
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta	725.305	793.252
Rezerve za izravnanje rizika	402.032	402.033
	9.621.844	9.361.676
Ukupno	14.748.380	14.454.326

c) Prenosne premije

Promjene na prenosnim premijama neživotnog osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

(U EUR)	2012.	2011.
Stanje prenosne premije osiguranja na dan 1. januara	5.079.838	4.862.376
Promjena-kretanje prenosne premije osiguranja	39.429	217.462
Stanje na dan 31.decembar prenosne premije osiguranja	5.119.267	5.079.838
Stanje prenosne premija saosiguranja na dan 1.januara	12.812	24.188
Promjena prenosne premije saosiguranja	(5.543)	(11.376)
Stanje na dan 31. decembra premije saosiguranja	7.269	12.812
Ukupno stanje na dan 31. decembar	5.126.536	5.092.650

d) Rezervisane štete

(U EUR)	2012.	2011.
Rezervisanja za prijavljene a nelikvidirane štete (stanje 01.januar)	3.486.981	4.720.120
Promjena- smanjenje u korist prihoda	(754.101)	(1.233.139)
Rezervisanja za prijavljene a nelikvidirane štete (stanje 31.decembar)	2.732.880	3.486.981
Rezervisanja za nastale neprijavljene štete (stanje 01.januar)	4.679.410	3.683.710
Promjena- povećanje na teret rashoda	1.082.217	995.700
Rezervisanja za nastale neprijavljene štete (stanje 31.decembar)	5.761.627	4.679.410
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta (stanje 01.januar)	793.252	466.413
Promjena-povećanje na teret rashoda	(67.947)	326.839
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta (stanje 31.decembar)	725.305	793.252
Rezerve za izravnjanje rizika (stanje 01.januar)	402.033	20.850
Promjena povećanje na teret rashoda	-	381.183
Rezerve za izravnjanje rizika (stanje 31.decembar)	402.033	402.033
Ukupno	9.621.845	9.361.676

S obzirom da nije donešena nova podzakonska regulativa kojom će biti regulisano formiranje rezervi propisanih čl.86 i čl.88a Zakona o osiguranju („Sl. list CG”, br. 78/06,19/07, 53/09, 73/10, 40/11 i 45/12) Društvo je na 31.12.2012. godine rezervisalo isti iznos rezervi za izravnjanje rizika kao na 31.12.2011. godine i to EUR 402.033. Obračun je izvršen je u skladu sa Pravilnikom o formiranju i korišćenju rezervi za izravnjanje rizika.

27. OSTALA REZERVISANJA

(U EUR)	2012.	2011.
Rezervacije za otpremnine i jubilarne nagrade	122.042	111.231
Rezervisanje za neiskorištene godišnje odmore	68.989	-
Ostala rezervisanja za zaposlene	95.000	-
Rezervacije za radne sudske sporove	81.200	21.200
Preventiva	104.092	34.343
Ukupno	471.323	166.774

Kretanja u toku godine na rezervisanjima za naknade zaposlenima i preventiva prikazana su u narednoj tabeli:

(U EUR)	2012.	2011.
Stanje na dan 1.januara na rezervisanjima za naknade zaposlenima	132.431	114.185
Povećanje- rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine	10.811	1.046
Povećanje u toku godine- rezervacije za radne sudske sporove I ostale rezervacije	60.000	17.200
Rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore zaposlenih	68.989	-
Ostala rezervisanja za zaposlene	95.000	-
Stanje na dan 31.decembra	367.231	132.431
Stanje preventive na dan 1.januara	15.936	140.965
Promjena formiranja	132.714	83.531
Promjena korišćenje	(80.478)	(208.560)
Stanje na dan 31.decembra	68.172	15.936
Stanje povratnih sredstava preventive na dan 1.januara	18.408	38.408
Promjena formiranja	37.512	(20.000)
Promjena korišćenje	(20.000)	-
Stanje na dan 31.decembra	35.920	18.408
Ukupno stanje na dan 31. decembra	471.323	166.774

Rezervisanje za naknade zaposlenima odnose se na dugoročna rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina za penzije i jubilarne nagrade.

Ostala rezervisanja za zaposlene u iznosu od EUR 95.000 (31. decembra 2011: nula) se odnose na rezervisanja po osnovu godišnjih nagrada menadžmentu.

28. KRATKOROČNE OBAVEZE

(U EUR)	2012.	2011.
Obaveze prema dobavljačima	105.588	123.241
Obaveze prema povezanim licima (u grupi)	145.171	206.142
Ostale obaveze – primljeni avansi	203.777	155.707
Obaveze iz saosiguranja	28.154	-
Obaveze Ugovori o djelu	4.002	2.830
Kratkoročni krediti - Sava Re (Napomena 29)	3.000.000	2.500.000
Kratkoročne obaveze CKB	1.529	1.382
Kratkoročne obaveze Erste banka	363.138	265.083
Kratkoročne obaveze Erste leasing	1.933	14.973
Kratkoročne obaveze S leasing	1.320	6.092
Obaveze za poreze na premiju osiguranja	25.796	30.181
Obaveze za porez na dodatu vrijednost	429	522
Obaveze - doprinos Garantnom fondu	6.892	25.577
Porez po odbitku	105	69
Tekuci porez na dobit	338	6.611
Obaveze za poreze i doprinose	1.209	179
Obaveze po osnovu šteta	9.364	23.946
Ukupno	3.898.745	3.362.535

Kratkoročni krediti sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od EUR 3 miliona odnose se na obaveze po ugovorima sa matičnim društvom sa rokovima dospijeća u 2013. godini.

29. DRUGE FINANSIJSKE OBAVEZE

(U EUR)	2012.	2011.
Dugoročni kredit od povezanih lica (Napomena 28)	-	1.000.000
Dugoročna obaveza S leasing	1.561	-
Dugoročna obaveza Erste leasing	-	1.932
Ukupno	1.561	1.001.932

Ostale dugoročne obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od EUR 1.561 odnose se na obaveze po osnovu Ugovora o finansijskom lizingu za nabavku službenih automobila od S leasinga.

30. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Kretanja su prikazana u narednoj tabeli:

(U EUR)	2012.	2011.
Stanje 1. januara	63.258	46.523
Promjena u toku godine	17.013	16.735
Ukupno	80.271	63.258

31. GARANTNA REZERVA

(U EUR)	2012.	2011.
Početni fond sigurnosti	4.033.303	4.033.303
Revalorizacione rezerve	1.248	765
Ostatak nepokrivenog gubitka ranijih godina	1	(125)
Gubitak / dobit tekuće godine	753.164	53.063
Ukupno	4.787.716	4.087.006

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

(U EUR)	2012.	2011.
<i>Rashodi po osnovu premije reosiguranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	1.118.919	807.978
<i>Rashodi po osnovu kamata</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	133.774	153.540
<i>Rashodi po osnovu obrađivačke provizije</i>		
Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)	2.600	2.200
<i>Prihodi od provizije reosiguranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	206.773	126.284
<i>Prihodi od šteta po osnovu reosiguranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	278.622	168.405
<i>Ostali prihodi</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	-	1.164
<i>Rashodi po osnovu isplate dividendi</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana	100.700	-
<i>Poslovni rashodi</i>		
SAVA CAR d.o.o. Podgorica	120.000	-
<i>Rashodi iz preventive</i>		
SAVA CAR d.o.o. Podgorica	27.000	-

Ostali prihodi (društva u grupi)

Pozavarovalnica Tilia d.d, Ljubljana	-	2.312
Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)	-	1.069
Sava osiguranje a.d, Beograd (život)	-	775
Sava Tabak osiguranje a.d, Skopje	-	1.625
Velebit osiguranje life a.d, Zagreb	-	623
Velebit osiguranje a.d, Zagreb	193	912
Iliyria-Dugagjini life a.d, Priština	-	534
Iliyria-Dugagjini a.d, Priština	-	823
Ukupno	193	8.673

Prihodi od obrađivačke provizije i obrađenih šteta (društva u grupi)

Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)		
obrađivačka provizija	2.200	2.400
obrađene štete		
Pozavarovalnica Tilia d.d, Ljubljana		
obrađivačka provizija	1.075	3.588
obrađene štete	5.358	23.923
Sava Tabak osiguranje a.d, Skopje		
obrađene štete	200	371
Ukupno	8.833	30.282

(U EUR)	2012.	2011.
<i>Potraživanja iz poslovnih odnosa (matično društvo)</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana		
premija reosiguranja	40.945	25.902
Iznos osiguravajuće tehničkih rezervisanja prenijetih na reosiguravajuća društva po osnovu rezervisanja za štete	141.971	294.298
Iznos osiguravajuće tehničkih rezervisanja prenijetih na reosiguravajuća društva po osnovu prenosne premije	424.668	307.953
potraživanja za proviziju reosiguranja	27.563	40.360
Ukupno	635.147	668.513
<i>Potraživanja iz poslovnih odnosa (društva u grupi)</i>		
Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)		
obrađivačka provizija		800
ostala kratkoročna potraživanja	1.000	-
Pozavarovalnica Tilia d.d, Ljubljana		
ostala kratkoročna potraživanja	304	-
ostala kratkoročna potraživanja		-
Ukupno	1.304	800
<i>Potraživanja iz poslovnih odnosa (zavisno društvo)</i>		
SAVA CAR d.o.o, Podgorica		
Potraživanja iz finansiranja-pozajmice	269.302	271.500
Pozajmice iz preventive	19.587	-
Obaveze iz poslovanja	8.000	-
Ukupno	297.159	271.500
<i>Kratkoročne obaveze iz poslovanja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana		
obaveze po osnovu premije reosiguranja	145.172	206.142
kratkoročno odloženi troškovi - razgraničene provizije	76.033	63.257
Ukupno	221.205	269.399
<i>Kratkoročne obaveze iz finansiranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana		
	3.000.000	2.500.000
<i>Dugoročne obaveze iz finansiranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d, Ljubljana		
	-	1.000.000
Ukupno	3.000.000	3.500.000

Na osnovu člana 110 Zakona o radu ("Sl. list CG", br.43/03), Granskog kolektivnog ugovora za banke, druge finansijske organizacije i osiguranje („Sl. list CG“, br.35/04 i 12/06), Statuta Društva, kao i Ugovora o pravima, obavezama, ovlašćenjima i zaradi višeg rukovodstva Društva, u 2012. godini ključnom rukovodećem osoblju je obračunata i isplaćena bruto zarada (sa pripadajućim porezima i doprinosima) u iznosu EUR 290.617 (2011. godine EUR 269.449).

33. SUDSKI SPOROVI

Društvo vodi određene sudske sporove sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja koje je Društvo izdalo. Premda se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, vjerovatno neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

34. MIŠLJENJE AKTUARA

1. Društvo ima stabilan portfelj osiguranja sa tendencijom rasta. Ukupna bruto premija osiguranja u 2012. godini iznosila je EUR 10.875.442 i veća je za 5,17% u odnosu na 2011. godinu.

2. Raspoređivanje fakturisane premije izvršeno je u skladu sa Pravilnikom društva o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Obračunati režijski dodatak iznosi EUR 2.696.848. Troškovi sprovođenja osiguranja iznose EUR 4.912.853 i za EUR 2.216.005 su veći od režijskog dodatka. Ovaj iznos troškova sprovođenja osiguranja objektivno je uslovljen oštro izraženom nelojalnom konkurencijom na tržištu osiguranja. Međutim, potrebno je da Društvo u narednom periodu obrati pažnju na ovaj problem i da teži da troškove sprovođenja osiguranja dovede na nivo režijskog dodatka.

Troškovi sprovođenja osiguranja u 2012. godini osim režijskog dodatka pokriveni su i iz ostalih izvora u iznosu od EUR 1.926.220 tako da nepokriveni dio troškova sprovođenja osiguranja iznosi EUR 289.785.

Društvo je uprkos većim troškovima sprovođenja osiguranja u odnosu na režijski dodatak raspolagalo izvorima sredstava za uredno pokriće obaveza za isplatu šteta i ugovorenih iznosa po osnovu ugovora o osiguranju. U narednom periodu Društvo bi trebalo da racionalnije upravlja ovim troškovima kako ne bi ugrozilo sigurnost poslovanja.

3. Društvo ima garantnu rezervu u iznosu od EUR 4.411.134 koja je veća od minimalnog iznosa osnovnog kapitala za EUR 2.161.134. Obračunata margina solventnosti jednaka je minimalnom iznosu osnovnog kapitala, odnosno EUR 2.250.000. Garantna rezerva je veća od margine solventnosti pa možemo da zaključimo da je Društvo solventno.

4. Na dan 31.12.2012. godine Društvo u celosti ima pokriće neto tehničke rezerve propisanim oblicima aktive u iznosu od EUR 13.938.076.

5. Društvo je u 2012. godini sprovodilo osiguranja za koja ima dozvolu i za koja je registrovano.

6. U sprovođenju osiguranja Društvo je primjenjivalo usvojene uslove i tarife osiguranja, koje je doneo nadležni organ Društva po pribavljenom mišljenju ovlašćenog aktuara i na taj način obezbedilo osnove za sigurno i stabilno poslovanje.

7. Društvo je sprovodilo osiguranje po tehnologiji koja je kompjuterizovana, sa savremenim i pouzdanim softverima.

8. Društvo je dostiglo zadovoljavajući stepen ažurnosti u likvidaciji redovnih šteta. Potrebno je podići navedeni stepen ažurnosti u likvidaciji sudskih šteta.

9. Obračun prenosnih premija je izvršen u skladu sa Pravilnikom društva, po metodu „*pro rata temporis*“.

10. Rezervisanje za nastale prijavljene, nastale neprijavljene i rentne štete izvršeno je u skladu sa Pravilnikom Društva i regulativom Crne Gore u iznosu od EUR 9.219.812. Učešće ukupnih rezervacija šteta (za nastale prijavljene, nastale neprijavljene i rentne štete, bez troškova) u tehničkoj premiji iznosi 107,55%. Ovako visok iznos rezervisanih šteta izdvaja Društvo na tržištu osiguranja Crne Gore kao pouzdanog osiguravača kome je cilj blagovremena isplata šteta. Na osnovu urađene *run-off* analize za nastale prijavljene i za nastale neprijavljene štete možemo zaključiti da su rezervacije šteta na dovoljnom nivou.

Društvo je po Pravilniku obračunalo rezerve za izravnjanje rizika u iznosu od EUR 402.033.

11. Ukupni tehnički rezultat u 2012 je pozitivan, kao i kod svih vrsta osiguranja.

12. Društvo je u poslovnoj 2012. godini ostvarilo dobit iz poslovanja, nakon oporezivanja, u iznosu od EUR 753.164.

13. Izračunata margina solventnosti jednaka je minimalnom iznosu osnovnog kapitala za vrste osiguranja kojima se Društvo bavi (EUR 2.250.000). Iznos garantne rezerve je veći od margine solventnosti.

Na osnovu svega napred izloženog, u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara, aktuar daje pozitivno mišljenje na finansijski izveštaj Društva za poslovnu 2012. godinu.

35. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na zarade (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda; dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore („Sl. list CG“, br. 80/2004), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da

odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Crnoj Gori bude značajniji od poreskog rizika u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemima.

36. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA BILANSA STANJA

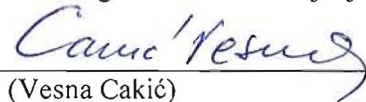
Rukovodstvo Društva smatra da nema značajnih usklađivih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi uticali na pojedinačne finansijske izvještaje za 2012.godinu.

Agencija za nadzor osiguranja nije usvojila do dana izrade finansijskih izvještaja i napomena uz finansijske izvještaje podzakonska akta koja se odnose na izmjene i dopune Zakona o osiguranju u dijelu izračuna adekvatnosti kapitala, tehničkih rezervi i pokrića tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl. list CG”, br. 78/06,19/07, 53/09, 73/10, 40/11 i 45/12). Nacrt određenih podzakonskih akata dostavljen je Društvu krajem januara i početkom februara 2013. godine. U skladu sa Članom 208 Zakona o osiguranju, Društvo je prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja za 2012. godinu primjenivalo propise koji su važili prije usvajanja izmjena i dopuna Zakona o osiguranju.

Na osnovu dobijenog obavještenja Agencije za nadzor osiguranja od 04.02.2013. godine Društvo je u obavezi da najkasnije do 01.05.2013.godine regulatornom organu dostavi uz godišnji izvještaj za 2012. godinu i obračun kapitala i procjenu adekvatnosti kapitala po novom zakonskom rješenju, u skladu sa usvojenim podzakonskim aktima.

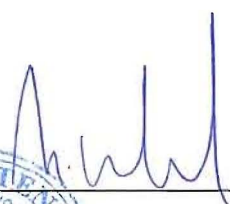
Potpisano u ime Sava Montenegro AD, Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

(Vesna Cakić)

Izvršni direktor

(Nebojša Šćekić)